

Da se odpomore temu prav neekonomičnemu narodnemu gospodarstvu s knjigami, predvideva Poslovnik Poverjenosti UJU zbiranje vseh teh knjig potom centralne knjižnice poverj. UJU in uvažanje dobrega gospodarstva s temi knjigami, da se bo z njimi izpopolnjevalo javne ljudske in mladinske knjižnice po šolah, okrajne učiteljske knjižnice in centralno knjižnico Pov. UJU.

O tožadnih določbah poslovnika izpregovorimo prihodnjik.

Za enkrat se bo delovanje omejilo samo na zbiranje knjig in bomo darovalce knjig in naslove knjig objavljali v posebni rubriki.

—ck Darovane knjige za centralno knjižnico Pov. UJU: Dr. Nikola Radošević in Dr. Aleks. Stojčević, univerzitetna profesorja v Ljubljani: 1. Kralj Petar I. van otadžbine 1915—1919. — (Spisal H. N. Djukanović); 2. Makedonija. — (Tih. R. Djordjević); 3. Devetostopetnaesta. — (Branislav Nušić); 4. Pripovedke iz stare Srbije. — (Zar. R. Popović); 5. Govori i članci. I. II. — (Jovan Cvijić); 6. Kraljević Marko, zbirka 220 pesama i 90 pripovedaka narodnih. — (Sr. J. Stojković); 7. Srpske narodne junačke pesme (sa slikama). — Zadužbina Dimitrija Stamenkovića.

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

—ob Obmejno šolstvo. V »Učit. Tov.« z dne 10. januarja t. l. je pisal tovariš severne meje o obmejnem šolstvu ter o nalogi UJU, o C.-M. družbi in Jugoslov. Matici do obmejnega šolstva. K članku pripominjam samo to, da se je o tem vprašanju zelo obsežno razmotrivalo na UJU skupščini v Ptuj. Podpisani sem imel sestanek z navzočimi obmejnimi učitelji, katerim sem obrazložil delovanje C.-M. družbe za obmejno šolstvo ter obenem razvil program, kako naj bi se sistematično to delo vršilo. Priporočal sem učitelstvu, da naj povsodi ustanove C.-M. podružnice, da se po njih vzgojuje ljudstvo v narodni zavesti. Te podružnice naj bi bile nekake nacionalne trdnjave na severni meji. Od njih ne zahteva družba morebiti kakih posebnih dohodkov, bile naj bi marveč moralna družbina opora. Iz tega je razvidno, da se je družba že temeljito zainteresirala za severno mejo. Pripomniti moram dalje, da je družba podprla v tekočem šolskem letu obmejno šolstvo s šolskimi knjigami, z denarnimi podporami in z božičnicami. Izdalo se je do 100.000 Din — drugi jasen dokaz, da družba vrši na severni meji svoje delo, v kolikor ji pripuščajemo gnotna sredstva. Glede severne meje sem podpisani stavljal pri višjem šolskem svetu več predlogov, kateri so se po večini sprejeli in se deloma že tudi udeležili. P. n. učitelstvo na severni meji prošim vljudno, da se načrt o ustanovitvi podružnic udeležijo, ker bi se s tem olajšalo družbino obrambeno delo na meji. Vse potrebne podatke daje družba sv. Cirila in Metoda.

Fran Skuli.

Učiteljski pravnik.

—Š Kolekovanje šolskih naznanil. Na neko vprašanje odgovarjam javno, morebiti še koga drugega zanima. Otroci niso primorani vzeti šolskih naznanil, napredujejo lahko tudi brez njih v višje razrede. Potrdilo siromašnosti izda občina, ker mora biti na šol. naznanilu: »Brez koleka po potrdilu občine — — — — — z dne — — — — — št. — — — — —«. Občine lahko dobe v davkarji spisek o neposrednem davku. Sedaj so itak rabile vse občine tak izkaz za kuluk. Stranka pa dobi v davkarji le tedaj potrdilo o davku brez koleka, ako ima občinsko potrdilo siromašnosti. Občina naj napiše:

Potrdilo
siromašnosti v dosegu šol. naznanila brez koleka.

Janko Peteln, posestnik v Kurji vasi, otrok: Ivan, Občina — — — — — dne — — — — —

Župan:

Naša kulturna organizacija.

Slovenska Šolska Matica.

—Šm Članom in poverjenikom Slov. Šolske Matic! Razpošiljam Vam publikacije za l. 1923. z uljudno prošnjo, da blagovolite potrditi od vsakega člana, ki mu izročite Maticne knjige, še znesek Din 10 (od dijakov Din 5). Ta povišek je bil sklenjen na odborovi seji S. Š. M. v Ptuj dne 8. julija 1923 (glej letošnji Ped. Zbornik str. 108!), a smo do zadnjega trenutka mislili, da nam kljub sklepu ne bo treba članarine zvišati. Toda preko naše plačilne zmožnosti narasli tiskarski stroški zadnjega časa nas silijo, da mo-

ramo svoj sklep izvesti, sicer zabredemo takoj letos v neprijeten finančni položaj, ki bi utegnil imeti že prihodnje leto, za Matico resne posledice. Da si pa sami ne otežujemo kulturnega dela, ki ga vrši S. Matica že skoro četrt stoletja med slov. učitelstvom, tedaj se zanašamo trdno, da nam p. n. poverjeniki že v kratkem času dopošljejo nabrane poviške potom položnic, ki jih danes prilagamo. Istočasno prilagamo pošiljati nabiralne pole za l. 1924. s prošnjo, da greste tudi letošnje leto veselo na delo za naše prekoristno društvo. V podrobnostih Vas opozarjamo na »Naznanilo« na str. 118. letošnjega »Ped. Zbornika«. V Ljubljani, 15. januarja 1924. — Odbor Slov. Šolske Matic.

Književnost in umetnost.

Nove knjige in druge publikacije.

—kpl Cvetko Golar: Pastirjeva nevesta. Ljubljana 1923. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 147. Cena trdo vezani knjigi 24 Din.

—kpl Medvladje, socialen roman. Spisal: Jože Pahor. Cena 30 Din. Založila »Socialna Matica« v Trstu. Dobi se v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

Ocene.

T. SELISKAR:

CITANKA

za obče osnovne šole. Sestavil: H. Schreiner. (Ilustrirana izdaja. II. del.)

Vsaka knjižica, ki je opremljena z lepimi slikami, odgovarja čitavi, ki je za bralce prikupljivejša kakor ona brez slik. To je uveljavilo in se da dokazati z najenostavnejšimi psihološkimi zakoni, ki jih lahko najdemo v vsaki boljši psihološki knjigi. Zato tudi ne bom našteval pomembnosti slik v učnih knjigah, ker si jih je gotovo še vsakdo zapomnil, če je imel srečo, kaj takega slišati na učiteljski.

Ampak na nekaj drugega bom opomnil. Namreč, kakšne morajo biti te slike — in tudi kakšna mora biti celotna oprema lepe učne knjige.

Razveselil sem se, ko sem slišal, da smo dobili novo ilustrirano citanko za osnovne šole — toda silno sem bil razočaran, ko sem zagledal to, s takim ponosom naslovljeno »Ilustrirano izdajo«. Ali ni ilustrirana? Seveda! Par »pildkov« kuka iz medle črtnice v moje razočaranje — in jaz sem bil tako prost in sem namočil pero v sveti jezi, ne oziraje se na to, ali bo kdo hud ali ne, če napišem uničujočo kritiko podobam, katerih naj bi se razveselila naša, vsuga lepega želina mladina. Samo podobam! Čitvu ne, ker je malo novega in ga v tem oziru serija citank (Gangl, Černe, Rape, Flere) daleko prekaša.

Slike so, razen ene, ki so pridejane znanstvenemu delu tako slabe in tako nemarne, da se čudim, kako se jih je moglo spraviti v knjigo, ki je namenjena mladini. Tudi za učno knjigo naj se pridobijo slike, ki bodo mogle vzbujati estetična čustva, posebno še sedaj, ko se zahteva po umetniški vzgoji vedno bolj širi. Nikakor ne sme misliti šolnik, ki je mogoče dober pedagog, drugače pa reakcionar en estet, da je za mladino vseeno, če stoji petelin na gnoju namesto v linah, če je otrok, ki beži pred zvonom junker iz srednjega veka, ne pa naš vaški paglavci itd. Svojo zakrknjenost do lepših slik pa je pokazal tisti, kdor že jih je porabil, na strani 42, kjer nekaj »joger« strelja Zlatoroga, ki ima nad glavo nekaj ravnih črt in pa na strani 208 — kjer naj bi dvoje punčk ponazorile pogled na Miramar. Slike so vzete iz bogve katerih svetih zgodb. Fotografije so slabe in kažejo malo opazovano lepoto tekstov. Poglavitni del te ilustrirane izdaje je celo slab in samo nekatere fotografije so komaj zadostne. Tudi za to knjigo velja tole: Četudi bi bilo v knjigi čtivo lepo — so ponesrečene slike — in je že s tem izgubila knjiga svojo privlačnost — za oči. In to je dosti, posebno pri mladini, ki je precej zbirčna in da veliko na lepo opremo. Slabe slike v učni knjigi so kvarljive v dvojnem oziru: V didaktičnem in estetičnem. Zato je treba dobro zbirati, če se že pisatelj odloči za ilustrirano izdajo. In če razdelim to kvarljivost po točkah, bi to bilo nekako takole:

1. Pouk brez slik je posebno pri prirodoopisnem pouku skoraj nemogoč. Toda če so slabe slike je še bolj nemogoč — in je škodljiv učencem predstavi.

2. Slabe slike ne odgovarjajo estetičnemu stremljenju moderne vzgoje — zato so tudi v tem oziru kvarljive — in takih slik ne sme biti v učnih knjigah.

Pa še nekaj, kar bi lahko postavil za tretjo točko. Če so v knjigi lepe, barvane slike, brez dvoma vplivajo tudi na čut do snaznosti. Lepo knjigo vsakdo z večjo pažnjo hrani, kakor ono z neokusno zunanjostjo in notranjostjo — in jo z veliko večjim veseljem v roke vzame kakor druge. (Opazujte to pri otrocih v l. razredu — in boste videli, da imajo Vidrovo berilo z barvanimi slikami veliko rajši kakor pa ono s črno-belimi.)

Kakor notranjost — tako mora biti tudi zunanost knjige okusna in prikupljiva. Učna knjiga naj bo taka, da bo vzbujala veselje, ne pa monotona kakor zunanost uradnega lista.

To niso malenkosti in je treba pogledati samo učne knjige naših sosedov Nemcev, pa bomo videli v koliko tudi v tem grešimo na račun mladine.

Saj imamo dosti slikarjev, ki bi se z veseljem lotili takega dela — toda ne! Za našo dečo zadostujejo slike pobrane iz antikvaričnih knjig in površne reprodukcije stenskih šolskih podob! V tem greši tudi večina naših mladinskih knjig in pa časopisov.

Toliko, da si malo upravičeno nevoljo ohladim. Če bi se tem oporekal, da tiskarna ni upravičena porabiti učno knjigo za nekaj album svojih črk, bi bilo, mislim, dosti.

»MEDVLADJE«

Socialen roman. Spisal Jože Pahor. Založila »Socialna Matica« v Trstu. 1923. Cena 30 Din. Dobi se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Pustimo konvencionalnost romana! Ne bom segal v njegovo formo in tudi junakov ne bom

razporejal po predpisih šolskih knjig: Peladan je prevrnil obliko, Barbuse je vsebino prelomil. Danes si avtor vstvarja obliko in junake iz sebe, brez zakonov in pravil. Vzori romantičnih osebnosti so padli: tudi realisti ne zmagujejo danes. Značajev ni: vsi so po večini izmehaniziran kaos vseh smeri: ne padajo in ne rastejo naravno, temveč po avtorjevih revolucionarnih mislih.

Zapisal sem to zato, ker je Pahorjevo »Medvladje« roman najnovejših tendenc, praktičnega socializma, torej posledica političnih preklucij in z njimi združenih akonservativnosti v celotnem ustroju romana; pa je vendar v romanu toliko romantike in naturnosti, da mora vsakdo priznati: Pahor je predvsem politik, ali tudi pisatelj je: »Medvladje« je roman. Stavljal bi ga med Finžgarja in Detela, da ni preočividno nalepljen s socializmom. Mladi Hak je junak Pahorjevih misli.

V osebe ne bom globlje posegal, kajti gotovo je, da ne moremo avtorju diktirati načina, kako naj bi se razvijali značaji. Možne so vse izpremembe. Pahorjevo osebnosti so tako znane, da nikoli ne presenečajo čitavca, ker srečuje podobne v vsaki družbi. Pa ni mladi Hak najsimpatičnejši, kljub temu, da je najlažji; znabiti zato, ker nosi preveč tendencno breme. Rojnik, Gruđen, stari Hak, Osojnik so današnji ljudje; na tisoče je med nami takih, ki so trpeli za svoje ideje ali ki so jih nasprotujoča dejanja teh idej krivično povečala. Stana je pa tisti nemogoči značaj v medvladju morale, ki roman z verjetnostjo nenavadno krepi. In le-ta Stana, hči proroka — socialista, mora dobiti vlekakapitalista Rojnika??

Pahor je tudi pisatelj. O tem priča slog, ki v začetku sicer ne zadovoljava, pa se pozneje razprede in uveljavljuje kot edino primeren; o tem priča koncepcija sama, njene osebe, dejanja in okolica sploh. Omenjam le čas našega preobrata: tedaj je šele zavestno vzkli socializem pri nas. In v katero dobo naj bi Pahor položil dejanje? V to medvladje srca, misli in dejanj! Zakaj je šel Pahor z dejanjem preko Goriške? Njen rojak je: realnost opisov njegove zemlje sega jako v občutje. Mislim sem, da bo socialen roman vsekoli prevrten, nov in brez konservativnosti. Pa so osebe novi romantični, silno simpatični; prizori v Bohinjski dolini in ob Soči pričajo o pisateljevi domiselnosti in čustvenosti.

Naslov romana je točen in programatičen: tudi dokument naših zgodovinskih časov. Vendar bi naj nosila prva stran (ovitek) tudi pristavek roman; zakaj vsakdo misli o znanem zgodovinskem medvladju srednjega veka.

Tone Gaspari.

—k Cvetko Golar: Pastirjeva nevesta. Ljubljana 1923. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 147. Cena elegantno vezani knjigi 24 Din.

Te dni je izšla zbirka povesti in romane našega priljubljenega pisatelja C. Golarja, ki je po svojih pesniških in leposlovnih delih dobro znan našemu občinstvu. Knjiga »Pastirjeva nevesta« obsega enajst povesti in romane in se po svoji pisani krepki izvirni vsebini in lepem narodnem jeziku ugodno razlikuje od današnje simbolistične futuristične literature. Vsebinsko tvorijo: Pastirjeva nevesta. — Kresna noč. — O miški, srebrno prepasani. — Pesnikovo maščevanje. — Prerokovanje. — Zamišljeni vir. — Beli in rdeči petelin. — Oče in sin Tomaž. — Trije kralji. — Gospa Lili. — Dobri prijatelji. — Tu beremo n. pr. o pastirju, ki se na čudovit način ženi pri grajski gosposodi, kuža turčin se zalubi v pastirico, gorski vir se zamisli v lepo deklico, pesnik se strašno maščuje nad svojim tekmečem itd. Žive in nežive stvari govore in se ljubijo, kar nam riše in piše Golar na svoj prijeten, ljubezni način. Zato priporočamo to knjigo vsem, ki ljubijo živalno, včasih drzno fantazijo, sočno, življenja, polne povesti modernega slovenskega pisatelja.

—k »Ženski svet«. Januarska številka »Ženskega sveta« prinaša sledečo vsebino: Obrazi in duše. Dr. Jože Zlonar: Mlada lepa Pavline Pakove. — Ivan Zorac: Valerija hči cesarja Dioklecijana (Roman). Dr. Iv. Lah: Gabrijan in Semblja. — Dr. Jos. Tominšek: Ob grobu Borisa Mirana. — Fran Milčinski: Dobrota je sirota. Ivo Rod: Pesem. — Vida Jerajeva: Nova Pesem. — S. Nekaj besed o zakonu. — Izvestja: V ujedinenju je sila. — Po ženskem svetu. — Iz naše skrinje. — Kuhinja. — Razgovori. — Priloga za ročna dela v štirikratni velikosti lista je posebno lepa. Poleg risb in načrtov, prinaša zanimive članke, na katero posebej opozarjamo. »Ženski svet« izhaja v Trstu enkrat na mesec in stane letno 48 Din. polletno 24 Din. S krojnim prilogo, ki bo izšla štirikrat na leto, 60 Din. Naroča se pri g. Mil. Prunk, Ljubljana, Karlovska c. 20/I.

—k Pažnja književnic! Udučenje Monopolskih činovnika i službenika u Beogradu, rešilo je, da sa 1925. god. počne redovno svake godine izdavat i svoj veliki kalendar pod naslovom: »Nova Zora«. Kalendar će izlaziti u vidu almanaha sa najboljim prilozima prvih pisaca u našoj uedinenioj otadžbini. Stega se književnicima obraća pažnja, da će uredništvo kalendara nagraditi: 1. 3 najbolje pesme, prvu sa 1000, drugu sa 800, treću sa 600 dinara. Nagradene, ali i nenagradene pesme koje se odaberu za štampanje honorisade se: nagradene sa 2 a nenagradene sa 1 dinar od reči. 2. 3 najbolje pripovedke, prvu sa 3000, drugu sa 2000 i treću sa 1000 dinara. Nagradene, ali i nenagradene pripovedke koje se odaberu sa štampanje honorisade se: nagradene sa 2 a nenagradene 2 dinar od reči. Napominje se, da pripovedke ne prede dužina 8 strana veličine izdavanja Srske Knjiž. Zadrug. Svi radovi podnose se najdalje do 1. aprila 1924. god. Ishod će se objaviti 1. maja 1924. end. i ponekim dnevnim i svima književnim listovima. Nagrade se isplaćuju odmah, a sav ostali honorar šalje se pisama poštomskom uputnicom 1. decembra 1924. godine uz jedan primerak kalendara. Ocenivački sud sastavlja tričica profesora književnosti, čija ćemo imena naknadno objaviti.

Naša gospodarska organizacija.

—g V počaščenje spomina Janka Likarja, so darovali za Učiteljski konvikt: Engelbert Gangl 30 Din, Jakob Dimnik 30 Din, Ivan Dimnik 30 Din. Skupaj 90 Din.

—g Ganglov kamen za učiteljski konvikt v Ljubljani. Niko Einspieler, nadučitelj v Št. Jurju pri Grosupljem, Din 120 in sicer obveznico 7% drž. posojila za

Din 100 in Din 20 pa v gotovini. — Andrej Sežun, učitelj v Ljubljani, obveznico 7% drž. posojila za Din 100. — Učiteljsko deške in dekliške osnovne šole v Kranju Din 160; darovali so po 10 Din: Janja Miklavčič, Jerica Bizjak, Albina Bradaska, Pavla Jaklič, Angela Črnologar, Anica Pilbach, Marija Rooss, Olga Šavnik, Anka Mahulja, Vilko Rus, Anton Sepahier, Andrej Rojc, Vinko Robljek, Lado Čuk, Rudolf Bratok in Stanko Završnik. — Učiteljski zbor v Starem trgu pri Črnomlju po inicijativi nadučitelja Jos. Rustje Din 150; darovali so: Dobrovoljčeva, Kušarjeva, Znančeva, Kavčič in Rustja. — Mara in Regina Judnič, učiteljici v Vrčicah pri Semiču, Din 50. — Fortunat Jelovšek, nadučitelj v Libojah. Din 50 v počaščenje svojega sošolca Gangla. — Belokranjsko učiteljsko društvo Din 500. — Nadučitelj Konrad Barle iz Metlike Din 150 brezobrestnega posojila. — Učiteljski zbor v Starem trgu pri Ložu Din 100; darovali so po 15 Din: F. Hribernik, C. Jelinčič, E. Miseli, K. Pikel, M. Tome, J. Vončina in F. Weber. Skupaj Din 1380; zadnjič izkazanih Din 5887 = Din 7267. Prisrčna hvala! Le tako naprej! »Kamen na kamen palača.« — Jakob Dimnik, blagajnik.

—g Rezervni sklad — prostovoljni organizacijski davek — 1924. I. izkaz. Blagajniško stanje po zadnjem izkazu 2867.56 Din. Laško učiteljsko društvo 400 Din. Smoletova Jožica, Sv. Gora 25 Din. Jelovšek Fortunat, Liboje 25 Din. Skupaj 3317.56 Din. — Uprava rezeravnega sklada.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOL. OKRAJ ima svoj občni zbor v Mariboru dne 7. februarja ob 10. uri predpoldan v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: 1. Predsedniško poročilo. 2. Blagajniško poročilo. 3. Volitev novega odbora. 4. Pogovor o izvolitvi stalnega konferenčnega odbora. 5. Predavanje g. nadzornika Lichtenwallnerja: Bistvo in pomen produktivne šole in pot do njenega uresničenja. 6. Slučajnosti. Udeležba za vse obvezna in se bode kontrolirala.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA CELJSKI OKRAJ ima svoj občni zbor v soboto dne 9. februarja 1924 ob 9. uri dopoldan v mestni osnovni šoli v Celju po sledečem vzporedju: 1. Zapisnik. 2. Društvene in stanovske zadeve. 3. Letno poročilo tajnika in blagajnika. 4. Volitev novega odbora in dveh pregledovalcev računov. 5. Vprašalna škrinica. 6. Moji utisi pri nadzorovanju» poročila nadzornik tovariš Ljud. Černe. 7. »O uporabnih nalogah« predava tovariš S. Petrovič. Udeležba za vsakega člana častna dolžnost. Odbor.

Poročila:

+ ZBOROVANJE OKR. UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANO IN OKOLICO se je vršilo v soboto, 5. januarja 1924 v šoli na Ledini. Kljub skrajno slabem vremenu se ga je udeležilo nad 120 tovarišev in tovarišev, katere je iskreno pozdravil predsednik. — Tovariš predsednik se je uvodoma spominjal umrlega tovariša nadučitelja Karola Matajca na Vrhniki. Naštevaj je vse njegove vrline, ki so ga dičile vedno v ponos našemu učiteljskemu stanu. V imenu društva se je zahvalil g. nadzorniku, tovarišu Andreju Rapetu, za njegov ginljiv govor, v slovo našemu umrlemu tovarišu.

Predavanje: Nato je predaval strokovni učitelj tov. Kobil vrlo zanimivo o »Pouku, vzgoji in metodi slepih«. Poročilo je bilo vsestransko zanimivo. Lepo predavanje je sprejelo učitelstvo z iskrenim zadovoljstvom. — Tov. tajnik je podal nato več potrebnih stanovskih zadev.

Sprejeti so bili nato sledeči samostojni predlogi:

1. Učiteljsko ima vzorno organizacijo, prav dobro delavno strokovno tajništvo in poverjeništvu, ki so storili vse, da bi dosegli najboljšo socialno stališče. Zbrano učiteljsko soglasno protestira proti izigravanju naših duševnih in telesnih sil, s katerimi smo takorekoč na koncu.

2. Učiteljsko vztraja na sedanji sestavi višjega šolskega sveta, za kar smo se toliko časa borili, kajti v tej inštanci imamo zakonito voljene zastopnike.

3. Učiteljsko se udeležuje intenzivno na prosvetnem polju. To je bil ukaz na-

ših prosvetnih oblasti, katerega je učiteljstvo vedno z vso vmeno izpolnjevalo. Šolske oblasti naj to delo učiteljstva podpirajo, posebej še pri uporabi šolskih prostorov v te svrhe, kjer naj ima odločilno moč le učiteljstvo.

4. Matični listi oziroma izkazi o šolskem napredku so nepregledni in nepraktični. Višji šolski svet naj z novim šolskim letom odpravi matične liste, namesto njih naj se pa uvedejo katalogi in matica.

5. Članarina se zviša za leto 1924. na 100 Din letno. Vsa zaostala članarina naj se takoj plača. Sklene se soglasno, da koncem vsakega četrletja pobere med učiteljstvom na šoli znesek za organizacijo šolski voditelj, ako pa voditelj ni član društva, naj se določi tovariš, ki bode pobral v zgornjem smislu članarino.

6. Poročene učiteljice plačajo članarine 20 Din, za otroške vrtarice, učiteljice ženskih ročnih del in upokojeenci plačajo članarine 40 Din.

7. Načrt »Socialne ustanove«, sklenjene pri delegacijskem zborovanju v Ptuj, se soglasno sprejme; ista naj se tudi čimprej udeleži, ker je v današnjih razmerah posebno potrebna.

8. UJU se naproša, da pri vseh merodajnih šolskih oblastih izposluje, da se enkrat za vselej ukine obligatno nadzorovanje učiteljstva pri šolskih mašah, izvzemski šolskih praznikov ter v ustavi predpisanih šolskih maš.

9. Nemščina kot neobvezni predmet naj se enkrat za vselej odpravi. Prosto poučevanje nemščine naj se vrši le proti plačilu, ki ga določi učiteljstvo samo.

10. Kmetijski pouk v izrednih urah naj se poučuje povsod edinole proti nagradi.

11. Otroci, ki zamujajo maše ob narodnih praznikih, naj se strogo kaznujejo.

12. Zakon o osnovnih šolah naj se čimprej izvede.

13. Učiteljicam, poročenim z državnimi uradniki, učiteljicam ženskih ročnih del, naj se popravi takoj prizadeta krivica glede draginskih doklad in plač; isto velja tudi za upokojece.

14. S podvojeno silo naj agitira učiteljstvo za »Zvonček«, posebej še med učenci, da na ta način najlepše proslavimo 50letnico našega Gangla. Sklene se soglasno darovati za Ganglov kamen »Učiteljskemu konviktu« znesek 250 Din; ako še preostaja blagajni kaj denarja, se pooblasti odbor, da daruje v ta namen še večjo vsoto do 500 Din.

+ OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je zborovalo dne 13. decembra 1923 v Murški Soboti. V pozdravnem govoru se je tov. predsednik Požegar spominjal v vznešenih besedah petdesetletnice nam vsem tako milega in dragega višjega šolskega nadzornika, dvornega svetnika g. Gangla. — Spomnili smo se tudi neveselega dogodka v našem življenju: smrti nestorja slovenskih pisateljev Josipa Stritarja.

Predavanje. Poleg običajnega dnevnega reda smo imeli to pot priliko poslušati globoko zasnovano in mirno, temperamentno predavanje tov. Karnerja Edm. o »Nacionalizmu, kozmopolitizmu in rodoljubju«. Predavatelj je pokazal, da obvlada temo popolnoma. Poslušalci so mu bili zelo hvaležni in so ga naprosili, da objavi predavanje v celoti v »Popotniku«.

Okrajni šolski nadzornik tov. Cvetko je podal nekaj prav umestnih opomb in navodil, kako naj postopa učitelj pri prosvetnem izvenšolskem delu. — Ostale točke dnevnega reda so bile lokalnega značaja.

+ SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoj občni zbor v četrtek, dne 10. januarja na deški šoli v Slovenski Bistrici. Vzlic skrajno slabi poti in neugodnemu vremenu je bilo navzočih tri petine članov.

Stanovske in društvene zadeve. Predsednik poroča o malenkostnih ugodnostih, ki jih je dovolila železniška uprava uradništvu v tekočem letu ter prečita dopis »Učit. Doma« v Mariboru, ki poroča o svojem materijelnem stanju ter pozivlja člane na marljivo delovanje v prid tega društva.

Poročila društvenih funkcionarjev. Tovariš predsednik poroča o modernih strujah, ki se polagoma uvajajo v šole v našem okraju na polju vzgoje in pouka ter želi, da bi se naše materijelno stanje v toliko izboljšalo, da bi brez morečih skrbi za obstanek posvetili vse svoje moči naši mladini.

Tajnica objavi društveno statistiko in poda poročilo o delovanju društva v minulem letu.

Tovariš blagajničar poroča o stanju društvene blagajne, ki je prav zadovoljivo. Društvo je izpolnilo vse obveznosti napram UJU, »Učiteljskemu Domu« v Mariboru in »Zvezi kulturnih društev« v Ljubljani.

Volitve. Volitve so se vršile po listkih. Izvoljen je bil zopet stari odbor:

predsednik: Fran Karbaš; podpredsednik: Josip Rainer; tajnica: Otilija Feigel; blagajničar: Matko Janžekovič; namestnik: Josip Šegula in Fran Bratoš; odbornika: Franja Hribar, Anton Kukovič in Vart Ludovik.

Slučajnosti. Ker se je članarina zvišala od letnih 110 Din na 120 Din, se je sprejel tajničin predlog, da bo vsak član učiteljskega društva obenem tudi član naših obrambnih društev — »Jugoslov. Matice« in »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Članarino po 10 Din bodo odtegovali voditelji mesečno, kdor ne bo plačal po enem mesecu, ga blagajničar odjavi UJU.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v prvi polovici meseca marca v Pragerskem.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 88.

RAZPIS UČNIH MEST NA SKOMARJU IN RESNIKU.

Na enorazrednicah v Skomarju in na Resniku sta mesti učiteljev-voditeljev vakantni. Z dovoljenjem višjega šolskega sveta z dne 12. decembra 1923, št. 14.704 se moreta začasno namestiti tudi abiturijenta.

Prošnje naj se vpošljejo okrajnemu šolskemu svetu v Konjicah vsaj do 1. februarja 1924.

Predsednik: Poklukar I. r.

TEČAJI ZA STROJEPISJE IN STENOGRAFIJO.

Dne 3. februarja 1924 začnejo na državno koncesijoniranem zasebnem učilišču Legat v Mariboru zopet novi tečaji za strojepisje ter slovensko in nemško stenografijo. Tečaji trajajo 4 mesece. Vpisovanja in pojasnila v specialni trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, ali pa v šolski pisarni, Vrazova ulica 4.

MARIBORSKA TISKARNA D. D.

JURČEVA ULICA 4. MARIBOR, JURČEVA ULICA 4.

priporoča sledeče v njeni založbi izišle šolske knjige in zemljevid:

M. PIRC: **Zemljepis slovenskega ozemlja**, za učence 4. razreda osnovnih šol, s 25 podobami. Cena vezani knjigi 10 Din.

M. PIRC: **Zgodovina starega veka** za višje razrede srednjih šol, druga popravljena izdaja. Cena vezani knjigi 35 Din.

PRAVKAR IZŠLO!

Ročni zemljevid slovenskega ozemlja v merilu 1 : 600.000, izvršen v lastnem litografičnem zavodu v osmih barvah, kot plastičen zemljevid za šol. uporabo. Priredil rav. moškega učiteljskega v Mariboru M. Pirc, risal učitelj Sl. Dimnik. Cena izvodu 10 Din.

Pri večjih naročilih dobe šolski vodstva običajen popust v prid ubožnih učencev.

Upravni svet Učiteljske tiskarne javlja tožno vest, da je naš mili tovariš in vdani pisarniški uradnik, gospod

JANKO LIKAR

mestni učitelj v p.

po kratkem bolehanju dne 18. januarja mirno preminul.

Pogrebni izprevod je bil v nedeljo, dne 20. januarja 1924, ob pol 16. na pokopališče k Sv. Križu izpred hše štev. 87 na Poljanski cesti.

Bodi dragemu prijatelju in požrtvovalnemu sodruidniku ohranjen b'ag spomin. Ostal nam je zvest do smrti.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1924.

KNJIŽEVNA ZALOŽBA UČITELJSKE TISKARNE:

Mladinske knjige.

Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—
Dimnik: *Kralj Peter I.* Vez. Din 20.—
Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 26.—
Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 24.—
Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 52.—
Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18, vez. Din 28.
Erjavec-Flere: *Matiha Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 60.—
Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 28.—
Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din 32.—
Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 12.—
Gangl: *Zbrani spisi*, II, V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—
(Ostali zvezki so v II. matisku.)
Cvetko Gola: *Pastirjeva nevesta*. Cena 24 Din.
T. Gaspari in P. Košir: *Sijaj, sijaj, solne čerce* (Zbirka koroških popevk.) Din 8.
Waštator: *Mejaši, povesti iz davnih dni*. Vez. Din 25.—
Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*. Din 18.—
Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 16.
Korban: *Epriateljčki*. Vez. Din 16.—
Lah: *Česke pravljice*. Vez. Din 15.
Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*, VI. zvezek (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. D 10.
Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.—
Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—
Silih: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 28.

Titile-Pribili: *V kraljestvu sanj*. Broš. Din 8.—
Trošt: *Moja senev*. I. in II. a Din 10.—.

Leposlovne knjige.

Gangl: *Bel rojaki*. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Gangl: *Moje obzorje*. Broš. Din 15, vez. Din 18.—
Jelenc: *1914—1918, spomini jugoslovenskega dobrovoljca*. Vez. Din 30.—
Matičič: *Na krvavih poljanah*. Vez. Din 42.
Zbašnik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 10.—
Ivan Zorec: *Pomenki*. Din. 11.—

Dramatika

Maeterlinck-Bernot: *Modra ptica*. Broširan Din 16.—
Gangl: *Dolina solz*. Broš. Din 6.—, vez. Din 8.—
Gangl: *Sfinga*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Sin. Drugi natisk*. Vez. Din 24.—

Šolski oder.

J. Korban: *Povodni mož, igrice za mladino*. Fr. L.: *Božična pravljica, otroška igra v 3. slikah*. Obe v 1. zvezku. Din 5.—
Gregorčič Stepančičeva: *Otroški oder*. (Za otroške vrste, zabavišča in nižjo stopnjo osn. šol.) Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—

Poučne in znanstvene knjige.

Bučar: *Slovenski metuljar*. Broš. Din 12.
Kunaver: *Na planini*. Vez. Din 30.—.

Kunaver: *Kraški svet in njega pojavi*. Vez. Din 46.—
Mencej: *Kratka srbska gramatika in čitanka*. Broš. Din 5.—
Ivo Težak: *Matematične tabele*. V platno vez. na žepna knjiga 66 Din.
Veber: *Etika*. Din 120.—
Ivo Bele: *Sadjarstvo*. Din 85.—.

Šolske knjige.

Wider: *Prva čitanka*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Druga čitanka*. Vez. Din 16.—
Černež: *Tretja čitanka*. Vez. Din 16.—
Rape: *Četrta čitanka*. Vez. Din 25.—
Flere: *Peta čitanka*. Vez. Din 46.—
Plesničar-Grum: *Zemljepis Jugoslavije*, I. del: *Slovensko ozemlje*. Vez. Din 28.—
Gradivo za 4. šolsko leto osnovnih šol.
Mešček-Drnovšek: *Občji zemljepis za višje razrede osnovnih šol*. Vez. Din 12.
Podkrajšek: *Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte*. Broš. Din 5.—
Podkrajšek: *Računstvo za ženske obrte*. Vez. Din 10.—
Podkrajšek: *Knjigovodstvo za ženske obrte*. Vez. Din 18.—
Lésica-Lokovšek-Mole: *Prva srbska ali hrvatska čitanka*. Vez. Din 15.—
Jedrinič: *Druga srbska ali hrvatska čitanka*. Vez. Din 22.—
Bezjak-Pribili: *Pedagogika. I. knjiga. Vzgojstovje s temeljnimi nauki o učenju*. Trdo vezana knjiga Din 56.—
Bradač: *Iz starorimske lirike*. Broš. Din 12.—.

Pesmarice in muzikalije.

Marolt: *»Bože pravde« in »Lepa naša domovina«*. Din 1.50.
Marolt: *Narodne himne in druge domorodne pesmi*. Din 3.—.

Zirovnik: *Narodne pesmi*, I., II. in III. zv. a Din 3.—
Adamič: *Mladinske pesmi*, enoglasni zbori in samospeli s spremljevanjem klavirja. Din 50.—.

Druge knjige.

Stalež (imenik) *šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923*. Broš. Din 42.—
Fink: *Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji*. I. zvezek (od prevrata do konca I. 1920.) broš. Din 10.—, II. zvezek (za I. 1921.) broš. Din 14.—, III. zvezek (za I. 1922.) broš. Din 15.—.

Slike.

Sič: *I. Kmečka soba na Gorenjskem*.
Sič: *II. Kmečka hiša na Gorenjskem*.
303 × 90.5 cm. Slika a Din 30.—
Stenske table k Widrovu *Prvi čitanki*. Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo. 13 tabel. Cena Din 220.—.

Galerija naših velmož.

1. Trubar	6. Stritar
2. Vodnik	7. Jurčič
3. Slomšek	8. Gregorčič
4. Prešeren	9. Aškerc
5. Levstik	10. Tavčar

61.5 × 47.5 cm. Slika a Din 10.—.

VSE KNJIGE, KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH ZALOŽB SE DOBE V

ČEKOVNI RAČUN ŠTEV. 10761.

TELEFON ŠTEV. 312.

KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6 IN V PODRUŽNICI KNJIGARNE, SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 2.

ših prosvetnih oblasti, katerega je učiteljstvo vedno z vso vmeno izpolnjevalo. Šolske oblasti naj to delo učiteljstva podpirajo, posebej še pri uporabi šolskih prostorov v te svrhe, kjer naj ima odločilno moč le učiteljstvo.

4. Matični listi oziroma izkazi o šolskem napredku so nepregledni in nepraktični. Višji šolski svet naj z novim šolskim letom odpravi matične liste, namesto njih naj se pa uvedejo katalogi in matica.

5. Članarina se zviša za leto 1924. na 100 Din letno. Vsa zaostala članarina naj se takoj plača. Sklene se soglasno, da koncem vsakega četrletja pobere med učiteljstvom na šoli znesek za organizacijo šolski voditelj, ako pa voditelj ni član društva, naj se določi tovariš, ki bode pobral v zgornjem smislu članarino.

6. Poročene učiteljice plačajo članarine 20 Din, za otroške vrtarice, učiteljice ženskih ročnih del in upokojeenci plačajo članarine 40 Din.

7. Načrt »Socialne ustanove«, sklenjene pri delegacijskem zborovanju v Ptuj, se soglasno sprejme; ista naj se tudi čimprej udeleži, ker je v današnjih razmerah posebno potrebna.

8. UJU se naproša, da pri vseh merodajnih šolskih oblastih izposluje, da se enkrat za vselej ukine obligatno nadzorovanje učiteljstva pri šolskih mašah, izvzemski šolskih praznikov ter v ustavi predpisanih šolskih maš.

9. Nemščina kot neobvezni predmet naj se enkrat za vselej odpravi. Prosto poučevanje nemščine naj se vrši le proti plačilu, ki ga določi učiteljstvo samo.

10. Kmetijski pouk v izrednih urah naj se poučuje povsod edinole proti nagradi.

11. Otroci, ki zamujajo maše ob narodnih praznikih, naj se strogo kaznujejo.

12. Zakon o osnovnih šolah naj se čimprej izvede.

13. Učiteljicam, poročenim z državnimi uradniki, učiteljicam ženskih ročnih del, naj se popravi takoj prizadeta krivica glede draginskih doklad in plač; isto velja tudi za upokojece.

14. S podvojeno silo naj agitira učiteljstvo za »Zvonček«, posebej še med učenci, da na ta način najlepše proslavimo 50letnico našega Gangla. Sklene se soglasno darovati za Ganglov kamen »Učiteljskemu konviktu« znesek 250 Din; ako še preostaja blagajni kaj denarja, se pooblasti odbor, da daruje v ta namen še večjo vsoto do 500 Din.

+ OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je zborovalo dne 13. decembra 1923 v Murški Soboti. V pozdravnem govoru se je tov. predsednik Požegar spominjal v vznešenih besedah petdesetletnice nam vsem tako milega in dragega višjega šolskega nadzornika, dvornega svetnika g. Gangla. — Spomnili smo se tudi neveselega dogodka v našem življenju: smrti nestorja slovenskih pisateljev Josipa Stritarja.

Predavanje. Poleg običajnega dnevnega reda smo imeli to pot priliko poslušati globoko zasnovano in mirno, temperamentno predavanje tov. Karnerja Edm. o »Nacionalizmu, kozmopolitizmu in rodoljubju«. Predavatelj je pokazal, da obvlada temo popolnoma. Poslušalci so mu bili zelo hvaležni in so ga naprosili, da objavi predavanje v celoti v »Popotniku«.

Okrajni šolski nadzornik tov. Cvetko je podal nekaj prav umestnih opomb in navodil, kako naj postopa učitelj pri prosvetnem izvenšolskem delu. — Ostale točke dnevnega reda so bile lokalnega značaja.

+ SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoj občni zbor v četrtek, dne 10. januarja na deški šoli v Slovenski Bistrici. Vzlic skrajno slabu poti in neugodnemu vremenu je bilo navzočih tri petine članov.

Stanovske in društvene zadeve. Predsednik poroča o malenkostnih ugodnostih, ki jih je dovolila železniška uprava uradništvu v tekočem letu ter prečita dopis »Učit. Doma« v Mariboru, ki poroča o svojem materijelnem stanju ter pozivlja člane na marljivo delovanje v prid tega društva.

Poročila društvenih funkcionarjev. Tovariš predsednik poroča o modernih strujah, ki se polagoma uvajajo v šole v našem okraju na polju vzgoje in pouka ter želi, da bi se naše materijelno stanje v toliko izboljšalo, da bi brez morečih skrbi za obstanek posvetili vse svoje moči naši mladini.

Tajnica objavi društveno statistiko in poda poročilo o delovanju društva v minulem letu.

Tovariš blagajničar poroča o stanju društvene blagajne, ki je prav zadovoljlivo. Društvo je izpolnilo vse obveznosti napram UJU, »Učiteljskemu Domu« v Mariboru in »Zvezi kulturnih društev« v Ljubljani.

Volitve. Volitve so se vršile po listkih. Izvoljen je bil zopet stari odbor:

predsednik: Fran Karbaš; podpredsednik: Josip Rainer; tajnica: Otilija Feigel; blagajničar: Matko Janžekovič; namestnik: Josip Šegula in Fran Bratoš; odbornika: Franja Hribar, Anton Kukovič in Vart Ludovik.

Slučajnosti. Ker se je članarina zvišala od letnih 110 Din na 120 Din, se je sprejel tajničin predlog, da bo vsak član učiteljskega društva obenem tudi član naših obrambnih društev — »Jugoslov. Matice« in »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Članarino po 10 Din bodo odtegovali voditelji mesečno, kdor ne bo plačal po enem mesecu, ga blagajničar odjavi UJU.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v prvi polovici meseca marca v Pragerskem.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 88.

RAZPIS UČNIH MEST NA SKOMARJU IN RESNIKU.

Na enorazrednicah v Skomarju in na Resniku sta mesti učiteljev-voditeljev vakantni. Z dovoljenjem višjega šolskega sveta z dne 12. decembra 1923, št. 14.704 se moreta začasno namestiti tudi abiturijenta.

Prošnje naj se vpošljejo okrajnemu šolskemu svetu v Konjicah vsaj do 1. februarja 1924.

Predsednik: Poklukar I. r.

TEČAJI ZA STROJEPISJE IN STENOGRAFIJO.

Dne 3. februarja 1924 začnejo na državno koncesijoniranem zasebnem učilišču Legat v Mariboru zopet novi tečaji za strojepisje ter slovensko in nemško stenografijo. Tečaji trajajo 4 mesece. Vpisovanja in pojasnila v specialni trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, ali pa v šolski pisarni, Vrazova ulica 4.

MARIBORSKA TISKARNA D. D.

JURČEVA ULICA 4. MARIBOR, JURČEVA ULICA 4.

priporoča sledeče v njeni založbi izišle šolske knjige in zemljevid:

M. PIRC: **Zemljepis slovenskega ozemlja**, za učence 4. razreda osnovnih šol, s 25 podobami. Cena vezani knjigi 10 Din.

M. PIRC: **Zgodovina starega veka** za višje razrede srednjih šol, druga popravljena izdaja. Cena vezani knjigi 35 Din.

PRAVKAR IZŠLO!

Ročni zemljevid slovenskega ozemlja v merilu 1 : 600.000, izvršen v lastnem litografičnem zavodu v osmih barvah, kot plastičen zemljevid za šol. uporabo. Priredil rav. moškega učiteljskega v Mariboru M. Pirc, risal učitelj Sl. Dimnik. Cena izvodu 10 Din.

Pri večjih naročilih dobe šolsk. vodstva običajen popust v prid ubožnih učencev.

Upravni svet Učiteljske tiskarne javlja tožno vest, da je naš mili tovariš in vdani pisarniški uradnik, gospod

JANKO LIKAR

mestni učitelj v p.

po kratkem bolehanju dne 18. januarja mirno preminul.

Pogrebni izprevod je bil v nedeljo, dne 20. januarja 1924, ob pol 16. na pokopališče k Sv. Križu izpred hše štev. 87 na Poljanski cesti.

Bodi dragemu prijatelju in požrtvovalnemu sodruidniku ohranjen b'ag spomin. Ostal nam je zvest do smrti.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1924.

KNJIŽEVNA ZALOŽBA UČITELJSKE TISKARNE:

Mladinske knjige.

Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—
Dimnik: *Kralj Peter I.* Vez. Din 20.—
Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 26.—
Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 24.—
Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 52.—
Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18, vez. Din 28.
Erjavec-Flere: *Matiha Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 60.—
Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 28.—
Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din 32.—
Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 12.—
Gangl: *Zbrani spisi*, II, V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.— (Ostali zvezki so v II. matisku.)
Cvetko Gola: *Pastirjeva nevesta*. Cena 24 Din.
T. Gaspari in P. Košir: *Sijaj, sijaj, solne čerce* (Zbirka koroških popevk.) Din 8.
Waštator: *Mejaši, povesti iz davnih dni*. Vez. Din 25.—
Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*. Din 18.—
Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 16.
Korban: *Epriateljčki*. Vez. Din 16.—
Lah: *Česke pravljice*. Vez. Din 15.
Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*, VI. zvezek (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. D 10.
Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.—
Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—
Silhi: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 28.

Titel-Přibit: V kraljestvu sanj. Broš. Din 8.—
Trošt: *Moja setev*. I. in II. a Din 10.—.

Leposlovne knjige.

Gangl: *Bel rojaki*. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Gangl: *Moje obzorje*. Broš. Din 15, vez. Din 18.—
Jelenc: *1914—1918, spomini jugoslovenskega dobrovoljca*. Vez. Din 30.—
Matičič: *Na krvavih poljanah*. Vez. Din 42.
Zbašnik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 10.—
Ivan Zorec: *Pomenki*. Din. 11.—

Dramatika

Maeterlinck-Bernot: *Modra ptica*. Broširan Din 16.—
Gangl: *Dolina solz*. Broš. Din 6.—, vez. Din 8.—
Gangl: *Sfinga*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Šin. Drugi natisk*. Vez. Din 24.—

Šolski oder.

J. Korban: *Povodni mož, igrice za mladino*. Fr. L.: *Božična pravljica, otroška igra v 3. slikah*. Obe v 1. zvezku. Din 5.—
Gregorčič Stepančičeva: *Otroški oder*. (Za otroške vrste, zabavišča in nižjo stopnjo osn. šol.) Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—

Poučne in znanstvene knjige.

Bučar: *Slovenski metuljar*. Broš. Din 12.
Kunaver: *Na planini*. Vez. Din 30.—.

Kunaver: *Kraški svet in njega pojavi*. Vez. Din 46.—
Mencej: *Kratka srbska gramatika in čitanka*. Broš. Din 5.—
Ivo Težak: *Matematične tabele*. V platno vez. na žepna knjiga 66 Din.
Veber: *Etika*. Din 120.—
Ivo Bele: *Sadjarstvo*. Din 85.—.

Šolske knjige.

Wider: *Prva čitanka*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Druga čitanka*. Vez. Din 16.—
Černež: *Tretja čitanka*. Vez. Din 16.—
Rapč: *Četrta čitanka*. Vez. Din 25.—
Flere: *Peta čitanka*. Vez. Din 46.—
Plesničar-Grum: *Zemljepis Jugoslavije*, I. del: *Slovensko ozemlje*. Vez. Din 28.—
Gradivo za 4. šolsko leto osnovnih šol.
Mešiček-Drnovšek: *Občji zemljepis za višje razrede osnovnih šol*. Vez. Din 12.
Podkrajšek: *Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte*. Broš. Din 5.—
Podkrajšek: *Računstvo za ženske obrte*. Vez. Din 10.—
Podkrajšek: *Knjigovodstvo za ženske obrte*. Vez. Din 18.—
Lésica-Lokovšek-Mole: *Prva srbska ali hrvatska čitanka*. Vez. Din 15.—
Jedrinič: *Druga srbska ali hrvatska čitanka*. Vez. Din 22.—
Bezjak-Přibit: *Pedagogika. I. knjiga. Vzgojstovje s temeljnimi nauki o ukoslovju*. Trdo vezana knjiga Din 56.—
Bradač: *Iz starorimske lirike*. Broš. Din 12.—.

Pesmarice in muzikalije.

Marolt: *»Bože pravde« in »Lepa naša domovina«*. Din 1.50.
Marolt: *Narodne himne in druge domorodne pesmi*. Din 3.—.

Zirovnik: *Narodne pesmi*, I., II. in III. zv. a Din 3.—
Adamič: *Mladinske pesmi*, enoglasni zbori in samospeli s spremljevanjem klavirja. Din 50.—.

Druge knjige.

Stalež (imenik) *šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923*. Broš. Din 42.—
Fink: *Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji*. I. zvezek (od prevrata do konca I. 1920.) broš. Din 10.—, II. zvezek (za I. 1921.) broš. Din 14.—, III. zvezek (za I. 1922.) broš. Din 15.—.

Slike.

Sič: *I. Kmečka soba na Gorenjskem*.
Sič: *II. Kmečka hiša na Gorenjskem*.
303 × 90.5 cm. Slika a Din 30.—
Stenske table k Widrovu *Prvi čitanki*. Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo. 13 tabel. Cena Din 220.—.

Galerija naših velmož.

1. Trubar	6. Stritar
2. Vodnik	7. Jurčič
3. Slomšek	8. Gregorčič
4. Prešeren	9. Aškerc
5. Levstik	10. Tavčar

61.5 × 47.5 cm. Slika a Din 10.—.

VSE KNJIGE, KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH ZALOŽB SE DOBE V

ČEKOVNI RAČUN ŠTEV. 10761.

TELEFON ŠTEV. 312.

KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6 IN V PODRUŽNICI KNJIGARNE, SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 2.

ših prosvetnih oblasti, katerega je učiteljstvo vedno z vso vmeno izpolnjevalo. Šolske oblasti naj to delo učiteljstva podpirajo, posebej še pri uporabi šolskih prostorov v te svrhe, kjer naj ima odločilno moč le učiteljstvo.

4. Matični listi oziroma izkazi o šolskem napredku so nepregledni in nepraktični. Višji šolski svet naj z novim šolskim letom odpravi matične liste, namesto njih naj se pa uvedejo katalogi in matica.

5. Članarina se zviša za leto 1924. na 100 Din letno. Vsa zaostala članarina naj se takoj plača. Sklene se soglasno, da koncem vsakega četrletja pobere med učiteljstvom na šoli znesek za organizacijo šolski voditelj, ako pa voditelj ni član društva, naj se določi tovariš, ki bode pobral v zgornjem smislu članarino.

6. Poročene učiteljice plačajo članarine 20 Din, za otroške vrtarice, učiteljice ženskih ročnih del in upokojeenci plačajo članarine 40 Din.

7. Načrt »Socialne ustanove«, sklenjene pri delegacijskem zborovanju v Ptuj, se soglasno sprejme; ista naj se tudi čimprej udeleži, ker je v današnjih razmerah posebno potrebna.

8. UJU se naproša, da pri vseh merodajnih šolskih oblastih izposluje, da se enkrat za vselej ukine obligatno nadzorovanje učiteljstva pri šolskih mašah, izvzemski šolskih praznikov ter v ustavi predpisanih šolskih maš.

9. Nemščina kot neobvezni predmet naj se enkrat za vselej odpravi. Prosto poučevanje nemščine naj se vrši le proti plačilu, ki ga določi učiteljstvo samo.

10. Kmetijski pouk v izrednih urah naj se poučuje povsod edinole proti nagradi.

11. Otroci, ki zamujajo maše ob narodnih praznikih, naj se strogo kaznujejo.

12. Zakon o osnovnih šolah naj se čimprej izvede.

13. Učiteljicam, poročenim z državnimi uradniki, učiteljicam ženskih ročnih del, naj se popravi takoj prizadeta krivica glede draginskih doklad in plač; isto velja tudi za upokojece.

14. S podvojeno silo naj agitira učiteljstvo za »Zvonček«, posebej še med učenci, da na ta način najlepše proslavimo 50letnico našega Gangla. Sklene se soglasno darovati za Ganglov kamen »Učiteljskemu konviktu« znesek 250 Din; ako še preostaja blagajni kaj denarja, se pooblasti odbor, da daruje v ta namen še večjo vsoto do 500 Din.

+ OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je zborovalo dne 13. decembra 1923 v Murški Soboti. V pozdravnem govoru se je tov. predsednik Požegar spominjal v vznešenih besedah petdesetletnice nam vsem tako milega in dragega višjega šolskega nadzornika, dvornega svetnika g. Gangla. — Spomnili smo se tudi neveselega dogodka v našem življenju: smrti nestorja slovenskih pisateljev Josipa Stritarja.

Predavanje. Poleg običajnega dnevnega reda smo imeli to pot priliko poslušati globoko zasnovano in mirno, temperamentno predavanje tov. Karnerja Edm. o »Nacionalizmu, kozmopolitizmu in rodoljubju«. Predavatelj je pokazal, da obvlada temo popolnoma. Poslušalci so mu bili zelo hvaležni in so ga naprosili, da objavi predavanje v celoti v »Popotniku«.

Okrajni šolski nadzornik tov. Cvetko je podal nekaj prav umestnih opomb in navodil, kako naj postopa učitelj pri prosvetnem izvenšolskem delu. — Ostale točke dnevnega reda so bile lokalnega značaja.

+ SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoj občni zbor v četrtek, dne 10. januarja na deški šoli v Slovenski Bistrici. Vzlic skrajno slabi poti in neugodnemu vremenu je bilo navzočih tri petine članov.

Stanovske in društvene zadeve. Predsednik poroča o malenkostnih ugodnostih, ki jih je dovolila železniška uprava uradništvu v tekočem letu ter prečita dopis »Učit. Doma« v Mariboru, ki poroča o svojem materijelnem stanju ter pozivlja člane na marljivo delovanje v prid tega društva.

Poročila društvenih funkcionarjev. Tovariš predsednik poroča o modernih strujah, ki se polagoma uvajajo v šole v našem okraju na polju vzgoje in pouka ter želi, da bi se naše materijelno stanje v toliko izboljšalo, da bi brez morečih skrbi za obstanek posvetili vse svoje moči naši mladini.

Tajnica objavi društveno statistiko in poda poročilo o delovanju društva v minulem letu.

Tovariš blagajničar poroča o stanju društvene blagajne, ki je prav zadovoljivo. Društvo je izpolnilo vse obveznosti napram UJU, »Učiteljskemu Domu« v Mariboru in »Zvezi kulturnih društev« v Ljubljani.

Volitve. Volitve so se vršile po listkih. Izvoljen je bil zopet stari odbor:

predsednik: Fran Karbaš; podpredsednik: Josip Rainer; tajnica: Otilija Feigel; blagajničar: Matko Janžekovič; namestnik: Josip Šegula in Fran Bratoš; odbornika: Franja Hribar, Anton Kukovič in Vrat Ludovik.

Slučajnosti. Ker se je članarina zvišala od letnih 110 Din na 120 Din, se je sprejel tajničin predlog, da bo vsak član učiteljskega društva obenem tudi član naših obrambnih društev — »Jugoslov. Matice« in »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Članarino po 10 Din bodo odtegovali voditelji mesečno, kdor ne bo plačal po enem mesecu, ga blagajničar odjavi UJU.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v prvi polovici meseca marca v Pragerskem.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 88.

RAZPIS UČNIH MEST NA SKOMARJU IN RESNIKU.

Na enorazrednicah v Skomarju in na Resniku sta mesti učiteljev-voditeljev vakantni. Z dovoljenjem višjega šolskega sveta z dne 12. decembra 1923, št. 14.704 se moreta začasno namestiti tudi abiturijenta.

Prošnje naj se vpošljejo okrajnemu šolskemu svetu v Konjicah vsaj do 1. februarja 1924.

Predsednik: Poklukar I. r.

TEČAJI ZA STROJEPISJE IN STENOGRAFIJO.

Dne 3. februarja 1924 začnejo na državno koncesijoniranem zasebnem učilišču Legat v Mariboru zopet novi tečaji za strojepisje ter slovensko in nemško stenografijo. Tečaji trajajo 4 mesece. Vpisovanja in pojasnila v specialni trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, ali pa v šolski pisarni, Vrazova ulica 4.

MARIBORSKA TISKARNA D. D.

JURČEVA ULICA 4. MARIBOR, JURČEVA ULICA 4.

priporoča sledeče v njeni založbi izišle šolske knjige in zemljevid:

M. PIRC: **Zemljepis slovenskega ozemlja**, za učence 4. razreda osnovnih šol, s 25 podobami. Cena vezani knjigi 10 Din.

M. PIRC: **Zgodovina starega veka** za višje razrede srednjih šol, druga popravljena izdaja. Cena vezani knjigi 35 Din.

PRAVKAR IZŠLO!

Ročni zemljevid slovenskega ozemlja v merilu 1 : 600.000, izvršen v lastnem litografičnem zavodu v osmih barvah, kot plastičen zemljevid za šol. uporabo. Priredil rav. moškega učiteljskega v Mariboru M. Pirc, risal učitelj Sl. Dimnik. Cena izvodu 10 Din.

Pri večjih naročilih dobe šolski vodstva običajen popust v prid ubožnih učencev.

Upravni svet Učiteljske tiskarne javlja tožno vest, da je naš mili tovariš in vdani pisarniški uradnik, gospod

JANKO LIKAR

mestni učitelj v p.

po kratkem bolehanju dne 18. januarja mirno preminul.

Pogrebni izprevod je bil v nedeljo, dne 20. januarja 1924, ob pol 16. na pokopališče k Sv. Križu izpred hše štev. 87 na Poljanski cesti.

Bodi dragemu prijatelju in požrtvovalnemu sodruidniku ohranjen b'ag spomin. Ostal nam je zvest do smrti.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1924.

KNJIŽEVNA ZALOŽBA UČITELJSKE TISKARNE:

Mladinske knjige.

Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—
Dimnik: *Kralj Peter I.* Vez. Din 20.—
Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 26.—
Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 24.—
Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 52.—
Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18, vez. Din 28.
Erjavec-Flere: *Matiha Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 60.—
Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 28.—
Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din 32.—
Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 12.—
Gangl: *Zbrani spisi*, II, V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—
(Ostali zvezki so v II. matisku.)
Cvetko Gola: *Pastirjeva nevesta*. Cena 24 Din.
T. Gaspari in P. Košir: *Sijaj, sijaj, solne čerce* (Zbirka koroških popevk.) Din 8.
Waštator: *Mejaši, povesti iz davnih dni*. Vez. Din 25.—
Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*. Din 18.—
Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 16.
Korban: *Epriateljčki*. Vez. Din 16.—
Lah: *Česke pravljice*. Vez. Din 15.
Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*, VI. zvezek (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. D 10.
Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.—
Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—
Silhi: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 28.

Titile-Pribili: *V kraljestvu sanj*. Broš. Din 8.—
Trošt: *Moja senev*. I. in II. a Din 10.—.

Leposlovne knjige.

Gangl: *Bel rojaki*. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Gangl: *Moje obzorje*. Broš. Din 15, vez. Din 18.—
Jelenc: *1914—1918, spomini jugoslovenskega dobrovoljca*. Vez. Din 30.—
Matičič: *Na krvavih poljanah*. Vez. Din 42.
Zbašnik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 10.—
Ivan Zorec: *Pomenki*. Din. 11.—

Dramatika

Maeterlinck-Bernot: *Modra ptica*. Broširan Din 16.—
Gangl: *Dolina solz*. Broš. Din 6.—, vez. Din 8.—
Gangl: *Sfinga*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Sin*. Drugi natisk. Vez. Din 24.—

Šolski oder.

J. Korban: *Povodni mož, igrice za mladino*. Fr. L.: *Božična pravljica, otroška igra v 3. slikah*. Obe v 1. zvezku. Din 5.—
Gregorčič Stepančičeva: *Otroški oder*. (Za otroške vrste, zabavišča in nižjo stopnjo osn. šol.) Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—

Poučne in znanstvene knjige.

Bučar: *Slovenski metuljar*. Broš. Din 12.
Kunaver: *Na planini*. Vez. Din 30.—.

Kunaver: *Kraški svet in njega pojavi*. Vez. Din 46.—
Mencej: *Kratka srbska gramatika in čitanka*. Broš. Din 5.—
Ivo Težak: *Matematične tabele*. V platno vez. na žepna knjiga 66 Din.
Veber: *Etika*. Din 120.—
Ivo Bele: *Sadjarstvo*. Din 85.—.

Šolske knjige.

Wider: *Prva čitanka*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Druga čitanka*. Vez. Din 16.—
Černež: *Tretja čitanka*. Vez. Din 16.—
Rape: *Četrta čitanka*. Vez. Din 25.—
Flere: *Peta čitanka*. Vez. Din 46.—
Plesničar-Grum: *Zemljepis Jugoslavije*, I. del: *Slovensko ozemlje*. Vez. Din 28.—
Gradivo za 4. šolsko leto osnovnih šol.
Mešiček-Drnovšek: *Občji zemljepis za višje razrede osnovnih šol*. Vez. Din 12.
Podkrajšek: *Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte*. Broš. Din 5.—
Podkrajšek: *Računstvo za ženske obrte*. Vez. Din 10.—
Podkrajšek: *Knjigovodstvo za ženske obrte*. Vez. Din 18.—
Lésica-Lokovšek-Mole: *Prva srbska ali hrvatska čitanka*. Vez. Din 15.—
Jedrlinič: *Druga srbska ali hrvatska čitanka*. Vez. Din 22.—
Bezjak-Pribili: *Pedagogika I. knjiga*. Vzgljoeslovje s temeljnimi nauki o ukoslovju. Trdo vezana knjiga Din 56.—
Bradač: *Iz starorimske lirike*. Broš. Din 12.—.

Pesmarice in muzikalije.

Marolt: *»Bože pravde« in »Lepa naša domovina«*. Din 1.50.
Marolt: *Narodne himne in druge domorodne pesmi*. Din 3.—.

Zirovnik: *Narodne pesmi*, I., II. in III. zv. à Din 3.—
Adamič: *Mladinske pesmi*, enoglasni zbori in samospeli s spremljevanjem klavirja. Din 50.—.

Druge knjige.

Stalež (imenik) *šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923*. Broš. Din 42.—
Fink: *Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji*. I. zvezek (od prevrata do konca I. 1920.) broš. Din 10.—, II. zvezek (za I. 1921.) broš. Din 14.—, III. zvezek (za I. 1922.) broš. Din 15.—.

Slike.

Sič: *I. Kmečka soba na Gorenjskem*.
Sič: *II. Kmečka hiša na Gorenjskem*.
303 × 90.5 cm. Slika à Din 30.—
Stenske table k Widrovu *Prvi čitanki*. Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo. 13 tabel. Cena Din 220.—.

Galerija naših velmož.

1. Trubar	6. Stritar
2. Vodnik	7. Jurčič
3. Slomšek	8. Gregorčič
4. Prešeren	9. Aškerc
5. Levstik	10. Tavčar

61.5 × 47.5 cm. Slika à Din 10.—.

VSE KNJIGE, KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH ZALOŽB SE DOBE V

ČEKOVNI RAČUN ŠTEV. 10761.

TELEFON ŠTEV. 312.

KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6 IN V PODRUŽNICI KNJIGARNE, SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 2.